

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

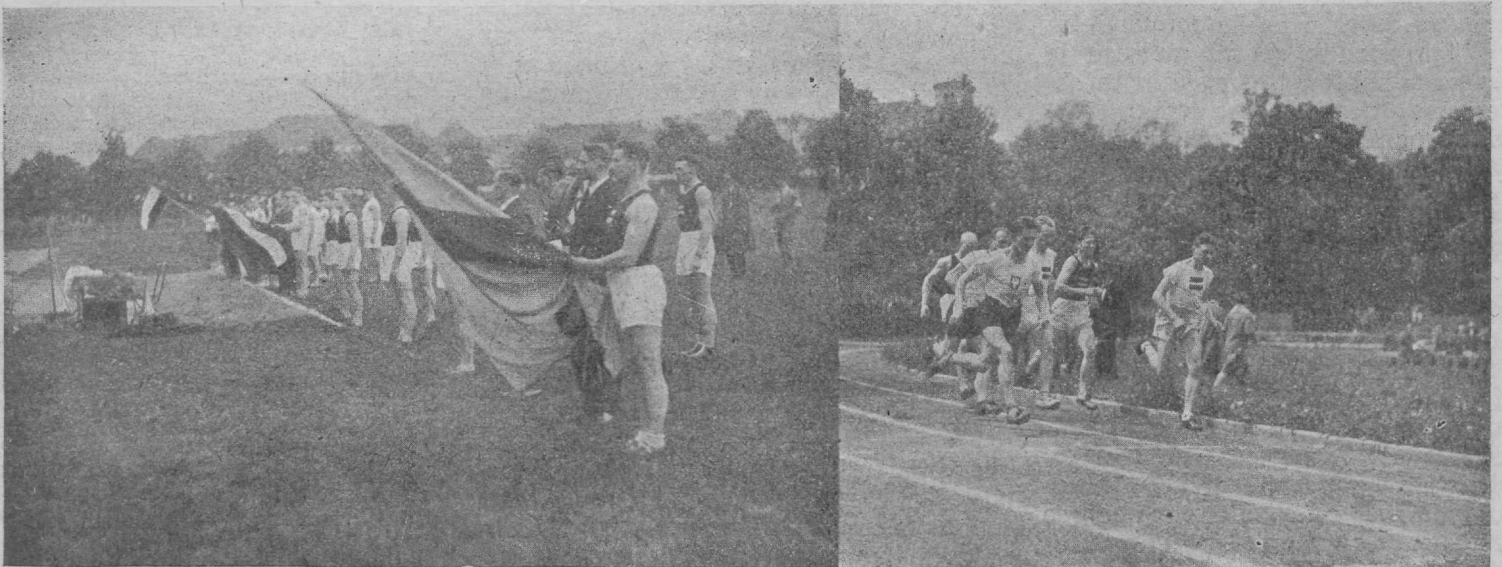
VIII. aastakäik.

Laupäeval, 4. juunil 1927. a.

VIII. aastakäik.

Varssavi katastroofist.

Kaotus oli tingitud lahkkelidest meeskonnas ja vaimlise juhi puudumisest.

Eesti meeskond kolmik-maavõistluse avamisel. — Moment 10.000 mtr. jooksust.

Varssavi kolmik-maavõistluse tulemus oli külmaks dushiks kõigile optimistlikkudele ootajatele, kelle arv sugugi väike ei olnud. Veel esimese päeva telegrammid kinnitasid usku õnnelikku lõppu, kuid siis saabus katastroof, millist Eesti spordiajalugu ei ole seni veel üleelanud, kuigi tal juba rida õige ebageeldivaid kaotusi on tulnud jalgpallis seedida.

Esiteks taheti kaotuses näha veel kuidagi mingit kohtunikkude „sohki“, mis tavaliselt hea vabandus läbipõlemisel, siis force majeure, pahameelt lepitada Rähni jalavigastusega, kuid iga uus päev selgitas ikka enam, et lihtne distsipliinipuudus ja vastastikune ebasõbralikkus oli asjad lõpulikult lörri ajanud. See on kõige kurvem just selles kaotuses.

Meie ei ole kunagi tahtnud endi kerge-sportlasi nii madalas patus süüdistada, oleme tahtnud neis näha ikka meie sportlaskonna intelligentsemaid ja arenenu-

maid esitajaid, kes kogu meie spordiliikumises eeskujudena seisnud. See illusioon on nüüd nende muljetega purunenud, mis võistlejad Varssavi võistlustelt toonud.

Mida nüüd ette võtta? On kindel, et vastavad sportlised keskasutused sündmust ei või selgitamata ununema jätta, vaid teatud repressioone ja järeldusi nende kohta peab tarvitama, kes väljapaistvamatenäsi esinenud aset leidnud korralageduses. Sest Varssavi võistluste skandaalne lõpp ei riiva mitte üksi Eesti sportlist, vaid ka rahvuslist ja riiklist prestiishi, mis Eesti sportlaste omapärase ülevalpidamisega on halba valgusse asetatud.

Kuid lõpuks ei ole vastutusest vabad ka meie sportlised keskorganisatsioonid ise. Kuigi põhjusi sündinu eeldamiseks ei olnud, on ometigi kogemusi olnud meie sportlaste senistest võistlusretketest ja nende järel oli kindel, et kus 15 pead, seal ka 15 isearvamist on olnud. Kui puu-

dub autoriteetne isik, kes lepitajana ja korrahoidjana esineks, on ikkagi kahtlane võistluse ladus arenemine. Võistlusmeelolus on võistlejad närvilised ja lubavad endile seda, mida nad muidu mitte ei teeks. Meeskonna teesaatmine ilma elukogenenud ja seltskondliselt arenenud esitajata oli Ekraveliidu poolt suur kerge-meelsus, nagu kergemeelsus on olnud ka meeskondade läkitamine Pariisigi ilma esitajateta.

Mis juba on sündinud, seda tagantjärele enam ei paranda. Küll aga tahaksime näha, et Varssavi skandaalist teatud järel-dusi tuleviku kohta tehtaks ja sarnaseid suuri sündmusi üldse suurema vastutustundega käsitataks. Ka peaks meie võistluste palavikus ja võistlemise tuhinas hakatama ikkagi inimeste seltskondlikule esinemisele ja spordimehelikule suhtumisele suuremat rõhku panema, väärnähtuste kasvamisele juba algiduses tõkkeid tegema.

Mis meie jalgpallil puudub.

Jalgpallisporti edu ja kasvatusline tähtsus ei olene üksinda treeneritest.

Sipleme endi väiklastes spordioludes, suletuina läbimurdmatusse ringi, püüdes küll kõike suures maailmas voogavat kaasa teha, unistades isegi endid maksma panna, kuid — oo-jaa, mõnigi asi areneb meil vildakult, läheb viltu, ja seda märkame meie siis, kui jälle mingi vahenditu suhe on tekkinud selle suurmaailmaga.

Mõne päeva eest külastas läbisõidul Helsingisse Tallinnat dr. Egon Stern, Tšehhoslovakkia jalgpallivahekohtunikude kolleegiumi abiesimees. Kitsamal sporditegelaste ringil oli võimalus teda kui sportlast-eurooplast sõna täies mõttes tundma õppida ja mõtetevahetuse järel temaga konsekvantse teha, mille edasiarendamine oleks moodsapääsmatuks vajaduseks meie jalgpallile, et seda ala kui tõelikku sporti euroopaliku vaateklaasi alla oleks võimalust seada. Esmalt veel paar sõna külalise iseloomustamiseks: Dr. Egon Stern on õigusteaduse doktor, aktiivselt tegev hokkeimängijana ja muidugi ka jalgpallimehena, kuna ta Tšehhoslovakkia parimate vilemeeste hulka kuulub. Jõukas ja representaabel, on tal Praagas oma maja ja auto, mida ta muidugi ise juhib. Väga nõudlik spordi puhtuse ja kõrgete ideede suhtes, propageerib ta absoluutset amatörismi, tahtes näha sellastena nii jalgpallimehi, vahekohtunikke ja sporditegelasi. Lootes leida Balti riikidest veel ainsat puhtamatörismi kantsi, läbis tab ta kõiki neid riike ja mobiliseerib ühist fronti avaliku ja varjatud professionaalsuse vastu, ning tahtes seda nooti juba mõjukalt Fifa Helsingi kongressil kuulda-vale tuua. Dr. Sterni iseloomustuse lõpetamiseks ei ole üleliigne veel tähendada, et ta üllatuslikult hästi Eesti oludega vastava literatuuri kaudu tuttav oli ja kõvu teadmisi keeleteaduse vallas omas, püüdes kohe Eesti keele sugulust Madjaari keelega kindlaks teha jne. Lõpuks ei ole üleliigne ka tähendada, et dr. Stern täiesti omal kuul reisib, kuid teatud volitustega Tšehhi jalgpalliliidult, mille eesmärgiks sõprus-sidemete loomine Balti riikidega.

Dr. Sterni poolt pühapäeval Eesti jalgpallivahekohtunikudele korraldatud loengul ja sellele järgneval intiimsel õhtusöögil selgitas dr. Stern huvitavalt mitmeid tehnilisi küsimusi meie vahekohtunikudele ja valgustas Tšehhoslovakkia olusid.

Dr. Sterni arvates olevat Tšehhoslovakkia õnnetu oma jalgpalli vahekohtunikude vähesuse tõttu. Neid on kõigest 1200, Praagas eneses, kus hooaja pühapäeval peetakse umbes 600 mängu päevas, aga ainult 300. Nii tuleb igal mehel päevas 2 mängu vilistada. Tšehhoslovakkia vahekohtuniku kohta maksavad aga ka suured nõuded — peale suure küpsuse ja vilumuse omal alal ei tohi ta ei jalgpalliliidu juhatusse ega seltside juhatusse kuuluda, samuti aktiivmängija olla (kes parima tahtmise juures ei suuda tarviliselt erapooletu olla), peab seltskondlik ja soliid olema, et nii pealtvaatajad kui ka mängijad ta autoriteeti tunnustaksid. Kui palju on meil Eestis nende nõuetele vastavaid vahekohtunikke? — Väga raske ja piinlik vastata. Ilma selles mõttes euroopalikkude vahekohtunikudeta ei maksa aga unistadagi, et meie jalgpall euroopalikule tasapinnale tõuseks. Selle otsekohe- ja järelendus on, et jalgpallikultuuri üles-

ehitamiseks Eestis peab algusest peale hakkama, vahekohtunikude kasvatamisest, et siis õieti arenevates mängudes ise jalgpallimehed kasvaksid. Mis kasu on aga treenerite õpetusest, kui jalgpalli tehnilised finessid teiselt poolt barbaarsuse umbrohuga hävitatakse? Seetõttu on ka vast meil tegutsenud jalgpallitreenerite õpetus seni jäänud viljatuks. Mäng võib kasvatus mõttes ka vähem tehniliselt täiuslik olla, kuid peab täiesti fair olema. See on jalgpallile kui igale teisele spordile kõige tähtsam. Vast võetakse ehk asjaomas asutuses kaalumisega dr. Sterni vastutulelikkuse avaldus, et kas tema või mõni tema kolleegidest oleks valmis Eesti vahekohtunikke euroopalikule tasapinnale tõstma.

Et meie vahekohtunikud teadmised alles õige puudulikud, seda osutasid küsimused, mida dr. Sternile ette pandi mõtetevahetusel. Kõige tähtsam oleks vast selgitustest see, et karistusosal on võimalik nii väeluse-, vaba- kui karistuslööki anda, kuna meie vahekohtunikud juhusel, kui vile oli huultel piuksatanud, pidid karistusosal tingimata penalty andma. Paar aastat tagasi arvustas E. Spordileht üht niisugust juhust, kus üks kaaluvam mäng just vahekohtuniku penaltydega rikuti. Sellest ajast valitses nim. vahekohtuniku ja E. Spordilehe toimetaja vahel lahkarvamine asja kohta. Nüüd löödi kihla omavahel ja paluti dr. Sterni autoriteetlik otsus anda. See oli E. Spordilehe toimetaja kasuks — kerge te patustuste eest ei saa penaltyt anda, vaid ainult siis, kui kindel väravashans on ilmselt määrustevastast tulutuks tehtud või hädaohtlikku toorust näidatud. Ka avaldas dr. Stern imestust kombe üle, et meil mängijaid karistuseks väljalt ajutiselt kõrvaldatakse (5 minutiks). Sarnast võimalust Tšehhoslovakkias ei tunta. Seal võib hoiatusega ehk ilma väljalt tagandada, kuid siis juba terveks mänguks. Tooruse juhused peab vahekohtunik oma protokollis märkima ja peale otsekohe karistuse väljal, teeb jalgpalliliit Tšehhoslovakkias sagedasti tarvilisi järeldusi toorete mängijate kohta, diskvalifitseerides neid. (Meil lüüakse aga õige tihti mängijaid hooajaks või päriks vigaseks, ilma et vahekohtunik seda vähemalgi määral fikseerida oskaks.) On veel huvitav tähendada, et juhusel, kus väravavaht palli üle kahe sammu kannab, vabalöök sündmuse paigalt antakse (mitte väravaala piirilt, nagu meil), olgu see kas või väravajoonelt eneselt. Viimasel juhusel ei loe otsekohe värav, lööja peab palli tagasi söötma, kuid jääb ise siis paratamatult ofsaidi.

Lisaks on õpetlik märkida, millist tähelepanu Tšehhoslovakkia valitsus spordile, eriti jalgpallisportile kingib (Tšehhi välisminister Benesch on omaaegne kuulus Slavia jalgpallimees). Igale Tšehhoslovakkia konsulile välismaal on ülesandeks tehtud välisreisid viibivatele jalgpallimeeskondadele vastu tulla, kuid ka aruanne välisministeeriumile saata, kuidas meeskond on ennast üleval pidanud ja mis mõju ta esinemine riigi heanimele on avaldanud. Aruanne esitatakse välisministeeriumile kahes eksemplaaris, millest üks eksemplaar läheb jalgpalliliitu tarviliste

järelduste tegemiseks. On juhtumisi ette tulnud, et üks konsul ei ole oma ülesannet täitnud, see tagandati, ja üks meeskond on ennast ebasportliliselt üleval pidanud, sellele keelati välisreisid viieks aastaks.

Meimer visanud 61.08 oda.

(Kiri E. Spordilehele.)

Armsad kodumaa sportlased!

Olen praegu kiirrongis — reisir Hannoverist Bielefeldi. Mu vastas istub populaarne Shveitsi sprinter Borner. Temale Eesti sportlastest informeerides, kelledest ta Klumbergi väga hästi tunneb, tekkis tahe oma suguvendi-sportlasi kirjake-sega külastada — enda elust-olust teile vähe teada. Tahtsin seda mõningal korral juba varemalt teha, et aga mu iseloom sellega rahule ei jää — kui alusetuid õhulose teistele heledais värves maalida — ja see ep oligi mu vaikimise põhjuseks.

Nüüd aga on mul möödas Hannoveri rahvusvahelised spordivõistlused, mis olid mul edukamad seni olnuist. Praegugi tunnen veel ülevat meelt, et mu talvine, pean ütleva, hoolas ettevalmistus, on vilja kannud. Mälestän röömuga kui oda õhus liugledes esimest korda elus langes üle 60 mtr. piiri. See seesmine rööm ja endaga rahulolemine on sedavõrd veel suurem, kui tuletan meele enda tagajärgi mu sportimise algajajärgul, s. o. käesoleval kevadel just 6 aasta eest, mil ulatus mu parim viske Pärnu keskkoolide vahelistel võistlustel 33 meetrini, 2 aasta eest Tartu koolinoorsoo olümpiaadil paari sm. võrra üle 50 jne.

Kui kunagi mul aega, Eesti sportlastel — peamiselt odaviskajail — huvi, siis heameeli kirjutun oma oda primitiivseist algpäevi treeninguist, neist mõttest, tundeist, mis sundisid mind harjutusile, tagajärgede korrapärasest paranemisest ja viimaseaja enam-vähem ratsionaalsest harjutamisest.

Nüüd annan lühida eelmainit rahvusvahelisest. Ilm õieti külm, sageli tugevad vihmahood. Sellele vaatamata tagajärjed tugeva konkurentsi juures väga head.

100 mtr. — 1. Borner, Sehveits, 10,8 sek.; 2. Asseyer, Berliin, 10,8; 3. Büchner, 10,9.
400 mtr. — Wiese, Berliin, 50,0 sek.
500 mtr. — Coghlan, Iiri, 1,59,9. 400 mtr. vaheaeg 55,6 sek.

5000 mtr. — Petri, Hamburg, 15,17,8.
Ketas — Hoffmeister 45,42. Väljaspool võistlust lennutas ta siiski ketta 2 korda üle 47 mtr.

Oda — 1. Sunde, Norra, 61,70 mtr.; 2. Meimer, Eesti, 61,08; 3. Hoffmeister 55,80 mtr. Mu 3 visket olid üle 60, 2 vähe alla. Üks heide oli otsejoones umbes 64 mtr., kuid perpendikulaaris heitejoonele mõttes osutus see alla 61 mtr.

Kaugus — Schuhmacher, Hamburg, 7,01.

Kõrgus — Helgesen, Norra, 1,89 mtr. kergelt. Hüppab shoti stiilis. Hoovõte 4 aeglast jooksusammu, millele järgneb haruldaset võimas äratõuge.

Lõpetes soovin teile ilusaid ilmasid ja spordiks head isu.

J. Meimer.

Soomes

on kergejõustiku võistlustel näidatud järgmist paremat:

Viiburis: 1000 mtr. — Borg 2,33,7; 10,000 mtr. — Sarvimäki 32,49,8; ketas — Kotro 42,00; oda Huusari 60,00; kuul — Vahlstedt 14,52; 5000 mtr. — Määttänen 15,23,2.

Hämeenlinnas: kuul — P. Yrjölä 13,72; ketas — Malmivirta 41,16; oda — Johansson 59,00; Rinne 57,69; teivas — Salo 3,50.

Uudenkaupungis: 1500 mtr. — P. Nurmi 4,15,2; oda — Lahnaviiki 56,71; kõrgus — Mattsson 1,76.

Helsingis, tööväe võistlustel: 600 mtr. — Bothas 1,25,1; 1500 mtr. — Bothas 4,03,7; kõrgus — Vall 1,80; oda — Ahlbom 59,39.

Tartu koolide katsevõistlustel

üleriiklise olümpiaadi vastu näidati järgmisi paremaid tagajärgi: kuul — Simson 12,01; kõrgus — Kink 1,65; kaugus — Jakobson 6,18; kuul naist. — Rezold 7,54; 200 mtr. — Karol 25,0; kaug. naist. — Raudkepp; kolmik — Kink 12,84; 100 mtr. naist. — Floss 13,8; 1500 mtr. — Soomberg 4,33,1; ketas naist. — Rezold 19,40; 100 mtr. — Korol 12,0; 60 mtr. naist. — Floss 8,4; ketas — Erikson 36,71; oda naist. — Rezold 23,28; teivas — Ruubas 3,10 (3,20); oda — Kink 45,22; 110 mtr. tõkk. 19,3; 400 mtr. — Korol 55,5.

Poola—Läti—Eesti maavõistlus kergespordis.

J. Martini foto.

1500 mtr. Varssavis. — Eesti meeskond. Eelmises reas seisavad: Kalkun, Tammann, Küttim, Roht, Labent ja K. Laurson. Tagumises reas: Feldmann, Villemson, Tiisfeldt, Beldsinski, Neumann ja J. Laurson.

Esimene võistluspäev.

Eestile mõruda kaotusega lõppenud kergespordi maavõistlus peeti läinud laupäeval ja pühapäeval Poola kergespordi liidu korraldusel Varssavis suures Sobieski pargis asuval kaunil spordiväljal. Ilm esimesel võistluspäeval sajune, sellest tingituna pealtvaatajaid väljal võrdlemisi vähe — kahe kuni kolme tuhande ümber.

Peale osavõtjate üldist paraadi, milles jättis esimesena väljale ilmuv Eesti meeskond imposantse mulje — avatakse võistlused 200 meetri jooksuga.

Selles on esimene noor pruuninäoline kaunis poolakas Szenajch, aeg: 23,4; II. Veiss (Poola) 23,6; kolmas Rudzits (Läti) ja alles neljas eestlane Rähn, kes vastu omi harilikke harjumusi, näis jooksvat võrdlemisi tuimalt ja imutult. V. Laabent (Eesti); VI. Oja (Läti).

Temperamentsed poolakad tervitavad võitjat tormiliste kiiduavaldustega.

Järgneb kuulitõuge, mille võidab 8 puudane läti üliõpilane, hiiglane Vitolis, 13 m. 39 cm. Võitja on Amsterdami olümpiaadiks Läti meeskonna suuremaks lootuseks. Seekord on talle siiski võrdlemisi kardetavaks konkurendiks temast peaaegu poole väiksem eestlane Neumann, kes saavutab kolmanda tõukega 13.75. III. Feldmann (Eesti) 12.97,5; IV. Baran (Poola) 12.15; V. Muis (Läti) 12.12; VI. Cejzik (Poola) 11.99.

Kõrgushüppes on ärahüppe paik võrdlemisi pehme. Võidab Klumberg enda kohta võrdlemisi halva tagajärgjega, 1.70; II. Mierzevski (Poola) 1.65; III. Fryscin (Poola) 1.65; IV. Roht (Eesti) 1.65; V. ja VI. lätlased Jekals ja Berg, 1.60.

800 m. jooksu võidab publiku tormiliste ergutushüüete ja juubelduste saatel poolakas Fors — aeg 2.00,4; II. Malanovsky (Poola) 2.00,8; III. Tiisfeldt (Eesti) 2.01,8; IV. Villemson (Eesti) 2.03,5; V. Zimmermann; VI. Fröelich (mõlemad Läti).

Odahaites on ilmne paremus eestlastel Klumbergil ja Laursonil, kes näivad tehniliselt klass kõrgemal poolakatest ja lätlastest. I. Klumberg 56 m. 16 sm.; II. Laurson 54.79; III. Dobrovolsky (Poola) 54.00; IV. Smakulsky (Poola) 51.70; V.

ja VI. lätlased Rode ja Zaks, esimesel 51.37, teisel 49.44.

Esimese võistluspäeva pinevam ja kaunim ala oli 5000 meetri jooks.

Juba esimesel ringil on hoog poolaka Freyeri juhtimisel sedavõrd kõva, et nõrgemad võistlejad varsi maha jäävad. Poolaka järele püsivad ainult Petkevitz (Läti) ja Laurson (Eesti). Nende kolme vahel arenebki äärmiselt äge võistlus. Jooksu juhivad vaheldamisi kõvade spurtidega Freyer ja Petkevitz, kuid Laurson jälgib mõlemaid otsegu vari, sammugi mahajäämata. Tempo on haruldaset kõva. Sama vahekorid püsib kuni viimase ringi alguseni. Vaevalt on viimasest ringist märkuandev kell helisenud, kui Laurson kiire spurdiga poolakast ja lätlastest möödub ja jooksu juhtima asub. Viimased katsuvad talle algul järgida, kuid vahe venib kordkorralt suuremaks — 10—20 meetrit jäävad vastased maha. Peame juba Laursoni võitjaks — kuid viimane on liig vara otsustavat võitlust alanud — jõud ei küüni sama tempo pidamiseks lõpuni. Petkevitz (Läti) hakkab kaaslaste ergutusel Laursonile järele spurtima. Viimasel 30 meetril jooksevad mõlemad rind rinnaga. Kogu viimane ring möödub võistlusele äärmise ni kaasaelavate poolakate mürisevate ergutushüüete saatel. Laurson on liig pika spurdiga jõu äratarvitanud ja Petkevitz võidab 4—5 meetriga. Aeg 15.40,4 (uus Läti rekord). Laursoni aeg 15.42,4 on samuti uueks Eesti rekordik. (Endine J. Lossmani 15.59,4). III. poolakas Freyer, keda kaasmaalased varem kindlaks 5000 m. jooksu võitjaks ennustasid. Aeg 15.46,2, samuti uus Poola rekord; IV. Motmillers (Läti); V. Savaryn (Poola); VI. Beldsinski (Eesti).

110 m. tõkkejooksu võidab Rähn (Eesti) ajaga 16,4, kuid võitja tagajärg tühistatakse kahe tõkke mahaajamise ja ühe puudutamise tõttu, missugune otsus ei tundunud õiglasena, mille järele Eesti esitaja otsuse vastu esitas protesti, mille põhjal jooks teistkordselt otsustati pidada järgmisel võistluspäeval.

4×400 m. teatejooksu võitis Poola meeskond napi paremusega, aeg 3.28,2, uus Poola rekord. Teine Eesti 3.29,8, uus Eesti rekord; III. Läti meeskond (15 meetrit järel) aeg 3.32.

Esimese võistluspäeva lõputulemuseks on Poolal 59 punkti, Eestil 54 p., Lätil 34 punkti. Üldiselt võib esimese võistluspäeva tulemuste põhjal arvata Eestit äärmiselt tugevaks konkurendiks Poolale esimese koha peale järgmiselgi päeval.

Teine võistluspäev

toob aga järsu pöörde. Eesti kergespordi ajaloos on ja jääb see vist kauaks mõruda-damaks päevaks.

Võistlused algavad 100 m. jooksuga. Mitteamusaadavail ja vaevalt vabandavail põhjuseil ei stardi siin kaasa meie parem 100 m. jooksja Rähn, kelle asemel võistleb Küttim. Konkurents kujuneb siin siiski võrdlemisi tasavägiseks kahe poolaka (Szenajch, Dobrovolski) ja meie noore 16 aastase lootustäratava sprinteri Laabenti vahel. Nimet. kolm jooksjat jõuavad finiši pea rind-rinnaga, ühel ajal. Esimene Szenajch, teine Laabent ja Dobrovolski, kolmandaks Laabent; kõigi kolme esimene aeg 11,2. IV. Oja (Läti); V. Rudzits (Läti); VI. Küttim.

Teivashüppes, mis kujuneb päeva hiilgenumbriks, domineerivad ilmse paremusega eestlased Tammann ja Klumberg. Esimene Tammann 3.50; II. Klumberg 3.50; III. Rzepka (Poola) 3.40; IV. Bergs (Läti) 3.30; V. Adamzak (Poola) 3.20; VI. Zaks (Läti) 3.10. Klumbergi ja Tammanni saavutused on olude kohta ülalatavalt head.

110 m. tõkkejooksus: I. Jekals (Läti) 16,4; II. Trojanovsky (Poola); III. Dobrovolski (Poola); IV. Deksheniaks (Läti).

Siin tabab meie meeskonda saatuslik üllatus. Mõlemad meie osavõtjad Rähn ja Küttim ajavad jooksul kolm tõket maha, mille tõttu kumbagi jooksu ei loeta. Sellega kaotab Eesti vähemalt seitse punkti ja ühes sellega esimesele kohale tuleku ja Poola meeskonna võitmise lootused.

Ootamata ebaõnnestumine halvab meeskonna meeolelu tunduvalt.

Järgneb 10.000 m. jooks. Selles käib algust kuni lõpuni kõva võistlus lätlase Motmilleri ja poolaka Freyeri vahel. Laurson, kes käesoleval aastal pikema jooksu sumaid vähe harjutand, hoiab 5000 m. järele, kuid väsib hiljem ja laseb mõlemad

Kuidas saabus kaotus.

(3 lhk. järg).

100 mtr. finish. Vasakult: Oja, Küttim, Laabent, Szenajch, Dobrovolski, Rudzits.

20—30 meetrit ette. Viimasel ringil kor-
dub eelmise päeva 5000 m, lugu. Mot-
millers algab liigselt vara kõvat lõpu-
spurti, Freyer järgib talle endiselt otse
kannul ja möödudes viimasel sirgteel —
võidab!

4000-lise pealtvaatajate hulga juubel-
dus paneb ümbruses õhu värisema, avar-
rast pargist mitmekordselt vastukajades.
Freyeri saavutus on võrdlemisi hea
33.35,4; II. Mottmiller 3 meetrit järel; III.
Laurson 34.04; IV. Bukas (Läti); V. Sa-
varyn (Poola); VI. Beldsinski.

Kaugushüpe on uueks mõrudaks
tilgaks meie ebaõnnestumiste karikas.
Võitjaks tuleb siin lätlane Rudzits hiilge-
tagajärjega 6 m. 93 sm. (uus Läti rekord);
II. Kasperkevitz (Poola) 6.56; kolmas Si-
korski (Poola) 6.51. Klumberg ja Rahn,
keda meie nende sellekevadiste saavutuste
põhjal kindlaks võitjaiks ennustanud, saa-
vad ainult — Rahn 6.47 ja Klumberg 6.41;
(IV. ja V. koht). Rahn on tõkkejooksus
vigastanud oma jala ja Klumberg on tei-
vashüppes ja kettaheitest tugevasti väsi-
nud, lisaks sellele muudab ootamatu võist-
lustulemus mõlema meeleolu edukaks eda-
sivõistlemiseks ebasoodsaks.

Varem hellitades lootusi Poola võitmi-
seks, hakatakse nüüd juba lätlastega ar-
vestama, kes meist ainult vaevalt viis-
kuus punkti järel.

Asjaolu muutub veel halvemaks, kui
Rahn jalavigastuse tõttu keeldub 400 m.
jooksus võistlemast (kus tal ometi märgat-
avalt paremad väljavaated oleksid olnud
kui kaugushüppes) ja Klumberg omi või-
meid kettaheitesse võistleva minnes üle-
hinnates suudab saavutada ainult kuuenda
koha.

400 m. jooksus on esimene Veiss
(Poola) 51.0; II. Rothert (Poola) 51.2;
III. Froelich (Läti) 52.0; IV. Musis (Läti)
52.4; V. Tiisfeldt 52.4; VI. Küttim 54.6.

Kettaheitest: I. Jordans (Läti)
40.56; II. Kalkun (Eesti) 40.31; III. Ba-
ran (Poola) 39.94; IV. Sejjzik (Poola)
38.36; V. Musis (Läti) 37.15; VI. Klum-
berg 36.27.

1500 m. jooksus areneb ebaõnnestu-
mine endises tempos edasi. Tiisfeldt on
vaevalt peetud 400 m. jooksust alles vä-
sinud ja Villemsoni võimed on sedavõrd

väikesed, et ta juba teise ringi alguses
poolakatest ja lätlastest kaugele maha
jäeb. Jooksu võidab võrdlemisi hea aja-
ga 4.09,8 Malanovsky (Poola); II. Forsys
(Poola) 4.11,2; III. Petkevitz (Läti); IV.
Zimmermann (Läti); V. Villemson 4.30;
VI. Tiisfeldt.

Järgneb võistluspäeva viimane ja ot-
sustav number 4×100 m. teatejooks.
Enne jooksu on punktide vahetõkord: I.
Poola 131; II. Eesti 92; III. Läti 89. Ku-
na teatejooks võrdlemisi rohkesti punkte
andes otsustab teise ja kolmanda koha
Eesti ja Läti vahel, ergutakse üksteist tu-
lisele võistlusele, selle tulemuseks ongi
uus Eesti rekord 44,8, kuid seegi ei suuda
päästa kaotusest. Lätlased omavad võrd-
lemisi ühtlase ja hea meeskonna ja see
võidab napi paremusega. I. Poola meesk.
44.0 (uus Poola rekord); II. Läti 44,2; III.
Eesti 44,8 (uus Eesti rekord).

Maavõistlus on kaotatud.

Lõputulemuseks on: I. Poola 142 punk-
ti, II. Läti 96 punkti, III. Eesti 95 punkti.
Läti ühepunktiline võit oleks jäänud ole-
matuks Rahn'i osavõtul 100 või 400 metri
jooksust. Samuti oleks vast Feldmanni
esinemine kettaheites Klumbergi asemel,
kes hüpetes heas vormis, kuid samal ajal
nähtavasti kettaheites nõrk — toonud ar-
vatavasti mõnepunktilise, kuid võiduks
vajalise paremuse.

On vaidlematu, et Eesti rahvusmeeskonna
nõrk esinemine teisel võistluspäeval
polnud tingitud ainult rohkearvulistest
ebaõnnestumistest. Selle põhjustasid pea-
le muu arusaadavalt reisiväsimus, meeskonna
üksikute liikmete ülekoormatus pal-
jude võistlusaladega kui ka kevadest tin-
gitud lühikene treeninguaeg — kuid on
kõige kurvem, et Varssavi kogemused
näitasid, et meie kaotuse osalised põhju-
sed peituvad palju sügavamal, ähvardades
halvemal puhul saatuslikeks saada kogu
meie spordiliikumise edaspidisele edule —
nimelt meie sportlaskonna omavaheliseks
sobimattuseks, väheses ühistundes ja eba-
intelligentses isekuses.

Kollektiivne ühtekuuluvuse tunne, hea
ja sõbralik vahetõkord, üksteise hindamine
— see näis puuduvat meie meeskonnal
Varssavis — ja see oli asjaoluks, mis nõr-
gendas meeskonda rohkem kui ükski teine

tegur, Ebaseltsimehelikkus, omavahelised
teravused ja eestlasele omane isekus soo-
dustavad vaevalt hea meeleolu tekkimist
ja püsivust, mis ometi on võistluste edu-
kuse tähtsamaks aluseks.

Meeskonna meeleolu langus teisel võist-
luspäeval oli suurel määral tingitud sõb-
ralikkuse ja ühistunde puudumisest ja
liigest iselikkusest. Meie spordiliit omalt
poolt tegi ranga eksimise, nagu harilikult,
ka seegi kord, liidu esitajat võistlustele
saatmata jättes. Selle vajaduse üksikasju
siin kohal rõhutada pole võimalik, julgen
vaid väita, et hea esitaja ühessõidu korral
Eesti märgatavalt paremini oleks esine-
nud. Kuid kordan — hea esitaja!

Varssavi võistlused olid valusaks koo-
liks paljude kogemuste ja üksikasjade
vihjamisega.

Üksikud sportlased, enne kõike aga meie
spordiliikumise juhid peavad meie sport-
laskonna vaimlise kasvatamise eest enam
hoolitsema kui seni. Vastasel korral val-
mib meil varsi uus ja valusam saun! Var-
savi kogemused olgu hoiatuseks!

Al. An.

J. Martini foto.

E. Tammann hüppab 3.50.

Sidepataljoni

kergejõustiku võistlustel näidati: raskus — Suuk
7.19; ketas — Mitt 37.51; 1500 mtr. — Mitt
4.40,0; 5000 mtr. — Kurm 17.00,4; kuul — Suuk
12.11.

0:12

kaotas Läti pühapäeval Stokholmis maavõistlusel
Rootsile.

Hiilgesaavutusi Ameerikast.

Filadelfias hüppas Carr teivast 4.27, mis uus
ilmarekord. Barnes hüppas 4.18. Hines viskas
oda 62.65, Hoffman ketast 45.90. Borah jooksis
100 ja 220 y. 9,8 ja 20,9 ning 120 y. tõkkeid
Wells 14,8.

— Taani löi Norrat jalgpalli maavõistlusel
1:0 (0:0).

Nahkkuuli saladustest.

1. Jalgpallimehe jooksutehnikast.

Shveitsi jalgpalliteoreetik Philipp Meister kirjutab: Jalgpallimäng on ikka mäng. Mitte teadus ega kunst. Kus meie arvustustes ja artiklites sõnu „jalgpallikunst“ ja „jalgpalliteadus“ tarvitame, on need ainult stiiliõied ja kõnekäänud, kus kirjutaja piltlikult püüab jalgpallimängu sooritamist mõistetavaks teha. Need väljendused näitavad siiski ühtlasi,

Harlander, 1860 Müncheneri väljapaistev back.

et kunstilised ja teaduslised elemendid jalgpallis võivad mõjule pääseda. Kunstiline mäng on elegantne, gratsiöös, hoo- ja jõurikas, ja teaduslikeks nimetame meie mängu, kui see teatud kogemuste, põhi- ja juhtmõtete kohaselt, meetoodiliselt, süstemaatiliselt sooritatakse. Sarnase väljenduse puhul on tegemist seega kõrgemat liiki, kaunima ja süstematiseeritud mängutegevusega.

Iga jalgpallimängu sooritamine tugeneb teatud põhielementidel ja teatud õpetatavatel ja õpitavatel põhialustel, praktilikal ja teorial, loomulikul kehategevusel ja vaimisel süvenemisel. Põhielemendid on jooks, kehahoid, jalasead, löök, pallisurmamine, ja kõrgemat liiki elemendid on tehnilised ja taktilised põhimõtted, mis vaimlist arenemist nõuavad ja põhielemente primitiivselt tasapinnalt enam või vähem imposantsele kunstilisele või teaduslikele kõrgusele võivad viia.

Harilik jalgpalliõpetuste viga on, et need peeneid tehnikakunsttükke ja taktilisi finesse propageerivad, kuid mängu lihtsamad, loomikumad alused tähelepanuta jäetavad, või hoopis valesti neid märgivad. Meie Shveitsis ei ole teistest rumalamad, kuid puuduliku jalgpalliõpetuse tõttu on meil selle 30 aasta jooksul, mis Shveitsis jalgpalli mängitakse, ainult kolm tõeliselt rahvusvahelisse suurklassi kuulvat mängijat tõusnud. See on just põhielementide vales käsitlemisest, kus eesrinnas tuleb jooksu mainida.

Esimene jalgpallimees, kes õigele jooksule Shveitsis tähelepanu juhtis, oli Morier, paljude aastate eest kuulus Servette'i keskormaja. Mängija, kes peeneimat, tüübilisemat jalgpallistiili jooksis. Ma kinkisin sellele probleemile tähelepanu ja võisin paljude aastate jooksul tõeliselt esimeseklassi meeskondade juures konstateerida, et need erinevat jooksutehnikat omavad. Nende vaatluste põhjal võin ma kinnitada, et jalgpallimängu jaoks on olemas

eriline jooksutehnika. Kõik head Lõuna-Saksa meeskonnad, Viini kool, ungarlased, tšehhid ja rootslased, ka inglased ja shotlased, kõik jooksevad väljal palliga teatud stiili.

Et seda stiili kindlaks määrata, peab omale kõigepealt küsimuse asetama: Millised ülesanded on jooksul jalgpallimängus? Vastus on peaosas järgmine: Eestkätt võimalikult kiirelt pallile jõuda, ja teiseks, pallile jõudmise momendil võimalikult kiirelt aktsioonivõimas olla.

Kergejõustikus on jooksul ainult üks ülesanne: võimalikult kiire finiši saavutamise. Olgu siis jooksjal raiumisstiil või liuglev samm, astugu päkale või kannale. Jalgpallis on jooksu otstarb veidi komplikseeritum. Seal ei jatku sellest, kui mängija raiudes pallile tormab, kuid selleni jõudes pidurdama peab, sest et aktsiooni alustamiseks tal teatud kehahoidu ja jalasendit tarvis on ja et vastast mitte lasta mõne mängleva liigutuse palli enda nina eest ära võtta. Sest pall ei kuulu nimelt esimesele, kes pallini jõuab, vaid sellele, kes esimesena palli oma kontrolli alla võtab. Ja hõlpsam pallikontroll saavutatakse sellega, kui võimalikult korrektselt kehahoiuga võitlusse palli pärast suudetakse asuda. Korrektsed kehahoid tähendab jalgpallis vabat, veidi ettepoole kumardunud kehahoidu. See kehahoid võimaldab head ülevaatlikkust ja kasvatab automaatselt seisukorra kasutamisoskuse.

Sprinterisammul on keha jalgpalli jaoks liig ette või taha lastud. Staierisammul on kehahoid rahulik, veidi ettepoole kumargile, jooks sünnib puusade hooga ja

Hanne Sobbeck, Berliini Hertha hiilgav forward ja Berliini parim tehnikamees üldse.

balanseeritakse kätega. Võnkumine on vähem ja tasakaal parem: 80% jalgpallimeestest jookseb aga sprinterisammu, mis jalgpallimehele ei kõlba. Ärgu lastagu enast peletada, et keskmaajooksja stiiliga jooksuhoog veidi aeglasemaks jääb, — kiirus ei ole jalgpallis ainumõõduandev.

Üks kaaluvam õige jooksutehnika parimus seisab selles, et staieristiil keha alati kergelt ettekumardatult perpendi-

kuläärsena tugejalale seisab ja nii löögil kui söötisel peaaegu automaatselt õige pealselöögi võimaldab.

Minu poolt soovitatud jooksutehnika ei vasta loomulikult paljude mängijate ise-loomulisele jooksustiilile. Seda peab süstemaatlikult õpitama ja kontroleeritama, enne kui ta tagajärgi hakkab andma. Kõigil kuulsatel jalgpallimängijatel on jalgpalli jooksustiil. Georg Kramer, kuulsaim Shveitsi jalgpallimees, keda ku-

Tull Harder, H. S. V. Hamburgi suurim väravakütt.

nagi nähtud, jooksis sarnast stiili. Abegglen II, praegu tehniliselt parim shveitslane, ja Ernst Weiss, vana veteraan ja internatsionaal, kes praegugi produktiivset tööd näitab, omavad tugevama sõjariistana õige jooksustiili. Schaffer, Kada, Orth, Jack, Breunig, Kalman Konrad, kõik, kes kõrgema jalgpalliklassi moodustavad, jooksevad head stiili.

— Itaalias, Bolognas, jooksis E. Tavernari 800 mtr. 1.58,4, A. Conton 10.000 mtr. 33.07,4, Tommasi hüppas kaugust 6.91, Palmieri hüppas kõrgust 1.83 ja Gbinin teivast 3.55.

— Sothholmi ümberlinnajooksu võitis Linnea, olgugi et ta suurmister Vide puudus, ajaga 50.24,7; 2. Frederikshov 50.55,0; 3. Örebro Start 51.18,9; 4. Kopenhaageni AIK 51.21,1. 41 meeskonda jooksid üldse maa lõpuni.

— Penarol võitis Shveitsis Lausanne'i Sports'i 7:1 (3:1) ja mängis F. C. Berniga 1:1.

— Hünenberger, Shveitsi ilmakeuulus tõstemeister, võitis Grenchenis kuulitõukevõistluse 12.45-ga.

— Sonja Hennie, Norra iluuisutamise noor nais-ilmameister, hakkab St. Moritzi taliolümpiaadi järele elukutseliseks ja sõidab Ameerikasse võistlusreisile.

— H. Trossbach jooksis Wiesbadenis 110 mtr. tõkkeid 15,6 ja Schauffele heitis ketast 43.63

— Middlesbrough, Inglise 2. liiga meister, sai Kopenhaageni kombineeritud meeskonnalt 2:4 (1:3) lüüa.

— Hispaania võitis jalgpalli maavõistlusel Portugali 2:0.

— Blackburn Rovers võitis Göteborgis 5:1 ja Malmös 3:1.

Teadaanne.

Seega teatab Eesti Jalgpalli Liidu juhatus, et ringkondade esivõistlustele ülesandmise tähtpäev on pikendatud kuni 12. juunini s. a. Ülesandmised saata kirjaltikult liidu büroosse, Tallinn, postkast 70.

Eesti Jalgpalli Liit.

Kilde Varssavist.

Raiskuläinud esinemisega Varssavis tuli ilmsiks rida pahesü, mis võistlejate ühistunnet ja hingelist harmooniat võistlusväljal halvab seevõrd, et äsjasaadud kogemuste najal tuleks tulevikus meeskonna juhtimiseks panna maksma üheisikuline despotism. Meie eestlased ihkame ja arendame vaimus demokraatiat, enesemääramist, kuid mõnes tükis, nii ka möödunud maavõistlusel, sai ilmsiks, et seadused ja korraldused on ainult siis kenad ja läbiviidavad, kui neid täidetakse. Ka kõige elementaarsete nõuete mittetäitmine toob enesega kaasa languse saavutusi ja energiapappuse. Ja kui krahh lõppeks käes, siis pole ühtki vastutajat, kuid igaüks tunneb, et midagi ebaloomulikku on sündinud, mida nii kergelt seedita ei jõua.

Ei tahaks uskuda, et meie spordiliikumise eesotsas seisvate isikute seast sarnast ei leiduks, kes suudaks kainelt, autoriteetlikult luua dissipliini välismaale sõitvas meeskonnas, või kuidas massöör Hänninen lugemata korral korranud „olukorda reguleerida“.

Meie sportlaskond jaguneb jämedais jootes võetult kahte ossa. Need on tuusad või lövid ja ülejäänud vähemad vennad või modernimalt PeKaVe-mehed. Ehk küll klassifitseerimine juba iseenesest on samm kultuuri poole ja annab ka teatud ülevaate võimete vahetõrjadest, on siinjuures kaasakäiv üks väike halbust. Ja nimelt! Nii mõnigi „tuusade“ kandvaim liige on haaranud pahatihti kinni mõttest, et tema on parimas äratundmises oma tegutsemisest ja tegevusetusest, et tema otsused on ümberlükkamatud ja lõplikud, kui ka vahel ainult lühikeseks ajaks.

Peaasi on enese „mina“. Kui tahad „temaga“ saada läbi, siis ole vait ehk kiida tagant järgi. Kõige halvem on aga see, et sarnane enese ülehindamine kogu meeskonnas loob meeolu, et igaüks enesest on midagi suurt, kuid toob unustuse, et hingeline harmoonia enese ülehindamise ka vähem saavutusvõimsemas meeskonnas üle trumpab.

Nii ka Varssavi sõiduga: mindi võitma Poolat, tehti kalkulasioone, öeldi võistlejale: „Sina lööd seda meest kindlasti! — Ei nii palju ei või mehi võtta ühes — mina teen need alad ise, see ju kätiketu!“ „Kae mulle Läti esitajat, või tema ütleb, et meie konkureerime Teie meeskonnaga, näitame poisid, kuidas põhk tolmab!“ Sarnased olid tavalisemad stiilööied veel enne teist võistluspäeva. Seda rohkem oldi aga just hämmastunud lätlaste saavutustest ja veel valusam oli ja on praegugi teenimatut kaotust kanda.

Sport ilma intelligentisita on toores ballast! Ja intelligentis on meil palju õppida niihästi poolakatelt kui ka lätlastelt. Viimased kohtlesid meie võistlejaid südamlikumalt ja korrektsemalt, kui oma mehed isekeskis. Ka oldi meie vastu peale kaotust väga tagasihoidlikud võistlusest kõnelemises. Võitjad meeskonnad näitasid kui-võrra nad kaasvõistlejaid austasid.

Õppigem ka meie endi ülekaalu tundes oma vastast hindama!

26. mail kell 7 hommikul Varssavi jõudes oli ülim soov peatselt mõnusalt süngis puhata

Itaalia — Poola maavõistlus.

Enne kolmik-maavõistlust pidasid poolakad Itaaliaga Roomas kergejõustiku maavõistluse, mis Itaalia võiduga 78:54 lõppes. Üksikud tagajärjed olid: 100 mtr. — 1. Reiser, Itaalia, 11,0; 2. Szenajch, Poola; 3. Torre, Ita.; 4. Dobrovolski, P. Ketas — 1. Baran, P., 40,64; 2. Pighi, Ita., 40,47; 3. Cejzik, P., 38,65; 4. Poggioli, Ita., 37,77. 400 mtr. — 1. Carlini, Ita., 52,2; 2. Rothert, P., 53,0; 3. Weiss, P.; 4. Tavernari, Ita. Teivas — 1. Adamczak, P., 3,45; 2. Lambiasi, Ita., 3,40; 3. Innocenti, Ita.; 4. Rzepka, P. 800 mtr. — 1. Cominotto, Ita., 2,03,2; 2. Garaventa, Ita., 2,04,8; 3. Malanovski, P., 2,06,0; 4. Forsy, P. Kuul — 1. Pighi, Ita., 12,65; 2. Baran, P., 12,18; 3. Gorski, P., 11,31; 4. Poggioli, Ita., 10,90. 5000 mtr. — 1. Davoli, Ita., 15,54,4; 2. Cerre, Ita.; 3. Freyer, Poola, 16,05,0. Kaugus — 1. Sikorski, P., 6,42; 2. Torre, Ita., 6,33; 3. Baracchi, Ita., 6,32. 400 mtr. tõk. — 1. Facelli Ita., 57,2; 2. Kostrzewski, P., 58,0; 3. Carlini, Ita., Oda — 1. Dominetti, Ita., 56,21; 2. Smakulski, P., 51,00; 3. Capecci, Ita., 50,80. Kõrgus — 1. Palmieri, Ita., 1,85; 2. Barbieri, Ita., 1,70; 3. Cejsik ja Fryszcyn, P., 1,60. 1500 mtr. — 1. Garaventa, Ita., 4,13,4; 2. Davoli, Ita., 4,13,8; 3. Ferrario, Ita. (väljasp. võistl.) 4,15,0; 4. Forsy, P., 4,25,0; 5. Ja-

välja, sest kaheõine ülalolek oli inimesed kõige muu vastu ükskõikseks teinud. Raudteejaamas ega etteteatatud hotellis polnud küllakutsujaid poolakate esitajaid ja ka puudusid vabad ruumid. Korraldati 4-mehelise komisjoni poolt „ülevarssavlik otsimine“, mille tulemuseks kell 1 paiku meeskond korterisse paigutatud oli ja see suurejooneline komplitseeritud protseduur oleks jäänud ära, kui teisipäeval enne ärasõitu Tallinnast oleks saadetud meeskonna saabumise üle telegramm. — Otsige süüdlast!

On juba igivana tõde, et hea tuju või lõbus meeolu soodustavad haigele inimesele tervenemist, või vähemalt aitavad kergemalt kanda valu. Ükskord rohkem kordus see tees meie Rähna juures. Peale kahekordset ebaõnnestunud tõkkekooksu saadud põlvekrüümuse + põrutuse tõttu, ähvardas mees koguni võistlemise lõpetada, millest ta osalt kinni pidas, trööstides end sellega, et tema asemele ikka veel mehi panna oli. Tules aga tagasi panketilt (õigem lõunasöögil) ja astudes autost uuesti spordiplatsile kaema jalgpallivõistlust, hüüdis meie fakiir: Oih, küll mul on jalad nüüd kerged! ja andus charles-tonile.

Eesti Spordilehe veergudelt oleme ju sageli paari viimase aasta jooksul lugenud Danzigis õppiva eesti sportlase Tammanni hülgetagajärgedest. Nüüdsel kolmikmaavõistlusel oli haruldane juhus näha seda puhtintelligent brunett, sihvakat ja flegmaatiliselt kõigiti meeldivat sportlast. Ja vaata! Pärnu on see linn, kes meile viimasel ajal tublisid mehi on kergejõustiku alal annud, kes isegi teoreetikud oma aladel ja eluviiside poolest kõigist käivad üle. Pea püsti, Pärnu! Tammann ja Meimer, need on nimed, mis ise räägivad selget keelt.

Maavõistlus on möödas, kaotus on ränk, pealegi teenimatu. Kuid on olemas veel väljavõtte igapäevasest hallist elust ja see oli suursündmus Varssavi reisilt, mis niipea ei unine ja milline oma humooriküllasuse juures kaotustki aitas unustada. Kuid selle sündmuse ettekandmine selgelt ja arusaadavalt pole sugugi nii lihtne. Varssavi sõitis meeskonnas ka kuulitõukaja Neumann, kes läbi ja läbi täitsa-mees omal alal ja ka muidu otsekohese iseloomuga. Kuid üks asi eraldas teda teistest surelikkudest ja nimelt kandis Neumann eht „köva“ ja nagu vanasõna ütleb: „mida ei ole, sellest ei hooli ja mida ei saa, seda ei salli!“ — nii ka siin.

Juba Tartust läbi sõites kuuludusid meeskonnast „köva“ aadressil õige pahatõttavamad ärvardused, kuid jõudes Varssavi tõusis kõva tähtsus veelgi, sest ta oli ainuke sarnane miljonlinnas.

Seda hiilguse kulminatsiooni tuli jäädvustada ja valiti selleks vana burschi komme auväärt värviteklit „stechida“, s. o. igal semestril auk möögaga läbi torgata. — Peale võistluse lõppu õnnistati „Lexi“ poolt „köva“ sisse ja Neumannist sai põline „Philister“. Vastu ootusi osutus Neumann moderniaja inimeseks, kes vanadest üliõpilastraditsioonidest tepe lugu ei pidanud ja omale uue „oktoobri“ soetas ja pealegi veel siidivoodriga. Oleks selle iga pikem olevat...

J. T.-dt.

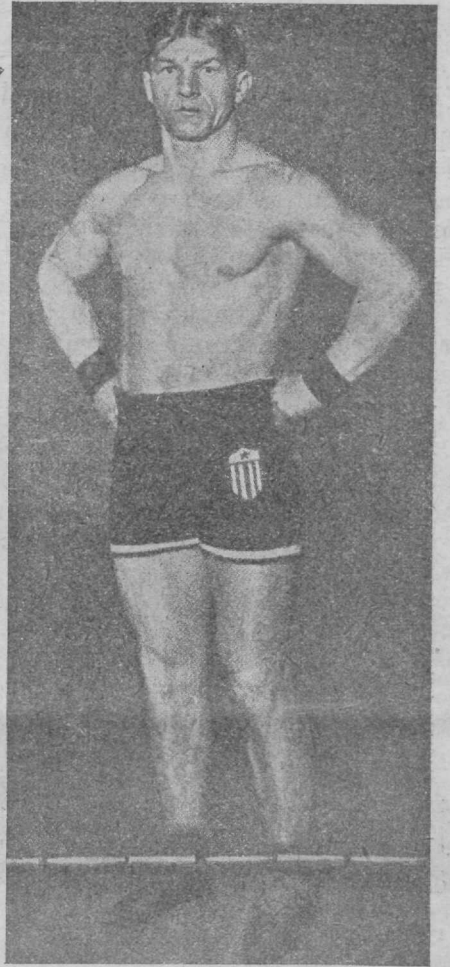
vorski, P. 4×400 mtr. — 1. Itaalia 3,33,0; 2. Poola 3,52,0.

Selle järele võistlesid poolakad Florensis, kus Toscana linnavõistlus 59:50 võideti. 60 mtr. — 1. Szenajch, P., 7,1; 2. Bogani, Ita. 1500 mtr. — 1. Lippi, Ita., 4,16,2; 2. Forsy, P., 4,17,2. Teivas — 1. Innocenti, Ita., 23,4; 2. Veiss, P. Kõrgus — 1. Fryszcyn, P., 1,75; 2. Giamini, Ita., 1,73. Oda — Capecci, Ita., 54,15; 2. Smakulski, P., 49,73. 800 mtr. — 1. Kostrzewski, P., 2,00,6; 2. Malanovsky, P., 2,02,0. Kaugus — 1. Torre, Ita., 6,59; 2. Sikorski, P., 6,22. 5000 mtr. — 1. Freyer, P., 16,04,6; 2. Badiali, Ita., 16,08,4. 800+400+200+200 mtr. — 1. Poola 3,43,2; 2. Ita., 3,44,0. Ketas — 1. Baran, P., 40,50; 2. Cejzik, P., 40,00.

— Poksimaavõistlustel lõi Saksa Ungarit 10:4 ja Ungari Austriat 8:6.

— 1. FC Nürnberg lõi Burnleyd 20.000 pealtvaataja ees 4:2 (0:1).

— Berliini linnameeskond sai Berni koonduselt jalgpalli 2:5 lüüa, kuid võitis Baseli 4:3. Budapestis püstitas Egri Ungari rekordi kettaheitel 46,80, 2. Marvalitz 44,55. Sakslane Asseyer võitis 100 mtr. 10,8 ja 200 mtr. 22,2, 800 mtr. Böcher 1,57,0 ja 1500 mtr. 4,07,0.

„Arsenka“

oli 10 aasta eest populaarne jalgpallimees Tallinnas. Arseni Nikitin on ta täis nimi. Ta oli sel ajal Eesti tugevama jalgpallimeeskonna Olümpia kapten ja väljapaistev paremäär, tüse, väike ja nobe — paarimees Üprausile, kes nagu praegugi vasakul tiival tormas. Nüüd on Arsenkast Nõukogude punaspordi tuus, parim tõstemeister saanud, kelle kogusumma viie tõstega ulatub üle 400 kg. Juba jalgpallimehe päevil üllatas Nikitin ühel Valvaja tõstevõistlusel, kus üks selleaegne maailmarekord pidi äärepealt vähe treenerinud Nikitinile langema. Nagu nüüd ülesvõttest näha, on mees sirgunud ja ligikaudu klassilise atleedi kontuurid võtnud.

Saksa esivõistluste

poolfinaalides lõi Berliini Hertha üllatuslikult Sp. V. Fürthi 2:1 ja 1. FC Nürnberg 1860 Müncheni 2:0, millega Hertha ja 1. FC Nürnberg meistri nime peale kokku lähevad.

— Bremenis jooksis Büchner 200 mtr. 22,6, kõrgust hüppas Helgesen 1,88, kaugust Köchermann 7,29, Steinhart jooksis tõkded 15,2, Faist 400 mtr. 51,5. Ketast heitis Hoffmeister 42,43.

— Meimer võistles pühapäeval Bielefeldis ja sai odas Westerhausilt lüüa, kes 57,05 näitas.

— Saksa võitis maadlusmaavõistlusel Taani 6:1. Taanlastest pühitses ainult Jacobsen võitu Bräuni üle.

— Utrechti korraldas Hollandi olümpia komitee rahvusvahelised kergejõustiku võistlused. Prantslane Treysers võitis 400 mtr. 51,0 sakslase Storzi ees, 1500 mtr. Baraton 4,09,8 sakslase Walperti ees ja 5000 mtr. Norland 15,45,0 sakslase Tombergi ees.

— Schveitsi meistriks jalgpallis tuli Grashoppers, lüües finaalis Nordsterni 2:0.

— Hispaania meistriks jalgpallis tuli Real Union Irun, lüües finaalis Bilbao Arenast. Normaalaeg lõppes 0:0, lisaaja 26. min. lõi vasaksisemine Sagarzazu 1:0. Poolfinaalis oli Irun löönud välja F. C. Barcelona ja Arenas Real Madridi.

— Houben jooksis Düsseldorfis 100 mtr. 10,5, kuid sai 200-s Schüllerilt lüüa, kes 21,6 näitas. Trossbach jooksis tõkded 15,5, Engelhardt 400 mtr. 49,8 (teine Paulen), 5000 mtr. Petri 15,23,7. Kaugust hüppas Dobermann 7,12, kuuli tõukas Schröder 13,40.

Merkuri edukas turnee Leetu ja Läti.

Meie teise klassi meeskond on vääriiline vastane sealsetele meistritele.

Kui TJK noor haruselts Merkur 12. mail vaikselt asus oma esimesele välisreisile Leedusse ja Läti, raputati meie spordisõprade peres kaheldes päid ning jõuti otsusele, et noored nahkkuulirüütlid teevad häbi enda kui ka Eesti jalgpalli nimele. Kuid eksiti. Merkur ületas suuremategi optimistide lootused. Peetud kolmest mängust võites ühe, mängides viiki ühe ja kaotades ühe — pealegi ebaõigelt — viigistatud väravate vahekorraga 6:6. Ei eksi vist öeldes, et Merkur selle välisreisiga aitas tublisti tõsta meie jalgpalli nime, mis ex-meister Spordi hiljutiste haledate kaostustega Riias oli naabrite silmis kohutavalt kõikumal lõunud.

Selle ilusamaks tunnustuseks on kirjutused mõlema maa, eriti aga Leedu ajakirjanduses, kus öeldakse, et meie teise klassi meeskond Merkur on täiesti vääriiline vastane sealsete esimese klassi parematele. Üldse paistab silma üldine heatahtlik arvustus Merkuri vastu. Kiidetakse Merkuri head tehnikat, taktikat ja kohavõtmist. Kriipsutatakse alla kenud kombinatsioone ning üldist head muljet, mida meeskond oma esinemistega jätnud. Üksikutest meestest saab kiita kõige enam Jürgenson, omaaegne internatsionaal, kes mineval aastal mängis Meteoris ja pani end maksma turnee suurima väravakütina. Kuid kiidetakse ka teisi, kellest nõrk polnud keegi.

Merkurile endale tuligi see välisreis ootamata. Kesknädalal peale lõunat saabus Tallinna telegramm, milles Kaunase HFLS, sealne parim meeskond, kes mineval aastal Leedu esivõistluse finaalis kaotas Kovasele 2:1, kutsus Merkuri endale külla. Ja juba neljapäeva õhtul asus meeskond, reservide ja esitajatega, kokku 16 meest, teele. Peatuti vahepeal päev Riias, sõlmiti leping tagasisõidul ühe võistluse pidamiseks. Kaunasse jõuti laupäeva hommikul, vaadati võõrast linna, kus oli juba täielik suvi.

Õhtul oli esimene võistlus sealsete kevadiste karikavõistluste võitja Makkabi. Makkabi kenale väljale, kus peeti võistlus, astus Merkur koosseisus: Leithammal; Rüütel — Aljas; Saar — Maasik — Vinkel; Jürgenson — Segner — E. Fischer — K. Fischer — Vahar.

Vahekohtunik Vasiliauskase algvile järele algas mäng, mis on tasavägine ja vahelduv. Merkur on vähe närviline võoras kohas võõra publiku ees. Puudub harilik hoog, osalt vastaste lubamatu jõurikka mängu pärast, mida vilemees, kes täiesti oskamatu, nõrk ja hajameelne oma ametis, ei taipu takistada. Kuid siiski saavutab Merkur esimese värava Jürgensoni kenasti löödud pallist, mis püüdmatult Makkabi väravasse lendab. Selle tasub aga see kohe, peale lahtilöömist järgnenud vihast läbimurdest. Poolaeg lõpebki nii 1:1.

Teisel poolajal on Merkur ülekaal juba ilme, ainult mõne korra saab Makkabi jõurikaste ja kardetavate läbimurretega eestlaste värava alla, kuid tagajärge see muutust ei too, ehkki Makkabi ise ja rohke, väga rohke publik seda südamest soovisid. Ka Merkur ei saavuta enam väravat, kuigi ta küll paremini mängib, kui esimesel poolajal. Lõpeb ka kogu mäng esimese poolaja seisuga 1:1.

Järgmisel päeval LELS vastu selle staadionil esineb Merkur eelmise päeva koosseisus. Merkuril mäng on parem kui Makkabi vastu võisteldes, aga ka LFLS näitab, et ta peajao parem on Makkabist. Vastased on ühejõulised, mõlemad vallutavad vaheldamisi palli, tungivad peale ja kaitsevad, teenides ohtralt kiitust publikult, keda oli küll vähem kui eelmisel päeval, sest samal ajal peeti Leedu vabariigi aastapäeva pidustusi. Kuiva mängu lõpetab meie Jürgenson, pannes värisema Leedu ex-meistri võrgu. Selle tasub aga ruttu LFLS Silevitshius paarikümne meetri pealt löödud palliga, mida küll väravast kaugele välja jooksnud Leithammali arvele tuleks panna. Edasi on jälle vahelduv mäng, mis poolajal väravate arvu muutust ei too.

Teise poolaja võrdlemisi rohketest väravatest märgib esimese E. Fischer, kellele mängu 20. minutil järgneb leedulane Bulvicius jällegi väravast välja jooksnud Leithammal — kes aga üldiselt mängis hästi — mööda tühja väravasse lööb 2:2. Järgmise värava lööb lühikese vaheaja järele jälle Silevitshius, viies LFLS juhtimisele 3:2. Jällegi vahelduv mäng, mis ei väljenda kumbagi meeskonna ülekaalu. Väravate loomises on vaheaeg, juhused jäetakse kasutamata ja muuseas lööb leedulaste keskormaja 2 mtr. kauguselt märgist palli üle. Lõpupoole kaldub ülekaal nagu Merkurile ja sellest tingituna viigistab K. Fischer mõni minut enne õiget lõppu mängu 3:3. Normaalaeg on läbi, kuid millegipärast ei lõpeta muidu rahuldav vilemees Garbatshauskas veel mängu. Kolm minutit on juba mööda ja Slogeris viibki nüüd leedulased juhtimisele 4:3. Merkur saab palli vaevalt lahti lüüa tsentrist, kui kostab 3 minuti võrra hilinenud lõpuvile.

Riias mängiti teisepäeval Makkabi ja Hakoah koondusega Unioni võimatu viletsal väljal, mille läbi päeva sadanud vihm veel viletsamaks oli teinud. Merkur on oma ridadesse lõõnud haigeksjäänud Maasiku asemele Paalbergi, muidu koosseis endine. Juba algminutitel selgub, et Merkur vastased täiesti viletsad on. Ja kolmandal minutil viib Jürgenson meeskonna juhtimisele 1:0, mida täiendab E. Fischer 10. min. 2:0. Edasi ei tule enam väravaid, kuigi Merkur vastase peaaegu hoiab nende poolel.

Nii on see ka teisel poolajal, kus lätlased 11. min. põhjendamata penaltult saavad oma ainsa värava. Merkuril ei vea sugi. Ta on küll alati riialaste värava alla, kuid löögid lähevad järjekindlalt latti. Muuseas sai meeskonna ennastalgavam forward Seyner hakkama sellega, et ta kümme meetrit palli kolm korda latti löi, kuni neljandal tagasipõrkel keegi teine ta outi toimetas. Merkuri võiduga 2:1 lõpeb ka mäng, mis vähemalt oleks pidanud andma oma 6 või 7 väravat. Vilet sellele mängule puhus Läti liidu treener, endine Simmeringi mängija Kurz.

Tagasi Tallinna jõudis Merkur neljapäeva hommikul. Kaunase LFLS sõidab talle vastu külaskäigule juulikuus, millal Merkur ka oma teenimata kaotuse tasuda tahab. Ed.—Pe.

siin näitas tööstusosakonna väga nõrk ja hooletu väravavaht, et mitte ainult meeskondade paremuse vahekorrad, vaid just väravavaht võib tihti määrata väravate seisu. Merkur aga mängis siiski üldiselt hästi ning tal pole vist raske seda turniiri võita. Kuid ka NMKÜ eesotsas vasakkaitsja Suik'iga, on meeskond, kes meie jalgpalliringkondades meeldivat kõneainet võib lähemas tulevikus anda.

Vitjas — riigiteenijad

lõid maha ka huvitava ja hasartse matši, mille üllatavalt võitsid mineval aastal võrdlemisi nõrgalt esinenud riigiteenijad 2:1. Seda just oma väga hea väravavahti ja edurivi keskkolmiku, eriti aga keskormaja hiilgava töö tõttu. Ka temperamentne Vitjas oli meeldiv, kuigi vist mitte nii hea kui mineval aastal. Hiljem tühistati aga see mäng ja võit määrati Vitjasile, sest riigiteenijate meeskonnas mängis keskormaja polnud registreeritud mitte nende, vaid Flora meeskonnas.

Tsükli viimane mäng enne poolfinaali.

FLORA — ÜENÜTO

vahel oli kena keraveeretamine, mille esimesel poolajal ÜENÜTO vastaste võrku veeretaskaks palli ja oma värava puutumatus vääriiliselt kaitsetes. Teisel poolajal sai ta aga vastu neli nüluga, mis tõi Florale teenitud võidu 4:2, mille tugevamaks nurgakiviks keskpoolkaitsja Koni, kes kindlamaid mehi sel kohal väikeseltside peres. J. T. Astako.

Kaks viimast murdmaajooksu.

NMKÜ võimlejad grupp korraldas omavahe- lise murdmaajooksu 16 võistleja osavõttel. Jooks algas ja lõppes Veerenni tänaval tööstusosakonna spordiväljal. Vahepeal läbistades väikesed heinamaad, pehmed liivaluited ja jäseriku männimetsa. Seega oli jooksutee, mille pikkus kindlasti 3 klm., väga raske. Jooksu võitis väljaspool võistlust jooksev tööstusosakonna meister E. Suik ülekaalukalt väga hea ajaga 10.05,6 min. Talle järgnesid omavahel kibedalt konkureerides K. Veiss, B. Vellmann ja Kallas, kes ka rahuldavaid võimisi näitasid.

Tall. poegl. humanitaar-gümnaasiumi Kadri- orus korraldatud murdmaajooksu, mille pikkus 3 klm., võitis abiturient Tamberg ajaga 9.45,0, suure ülekaaluga järgmiste võitjate ees.

J. T. Astako.

— Svenska Dagbladeti poolt korraldatud 20 klm. teatejooksu võitis Stokholmis prantsuse klubi Red Star Olympique 75 meeskonna hulgas ajaga 1.01.36,3. Teiseks tuli Göta.

— Itaalia löi Hispaaniat Bolognas peetud maavõistlusel 2:0.

— Alfred Shrubbs on peale A. Klumbergi Kickeri teatel oma teened Saksas spordiliidule väljamaalastest pakkunud.

Väikeseltside karikatsükl.

Teisipäeval, 17. mail algasid Tallinna väikeseltside kolmandad karikavõistlused jalgpallis, orkestri, võistlejate piduliku defileerimisega, nagu see kord juba kombeks on saanud. Selle järgi rullus lahti avamänguna heitlus Edu-Tekasi meeskondade vahel, mis oli õige läge, sest noor Tekas ei suutnud võrdlemisi hästi mängivale Edule mingisugust vastupanu avaldada. Edu oli täieline peremees väljal, kes tegi seda, mida aga tah- tis. Tekas aga ei osanud neil harvadel kordadel, mil vallutas ta palli, seda kuhugi mujale, kui vastaste kätte anda. Edu meeskonnas, kes võitis 5:0, paistsid silma poolkaitsja Lübeck, edurivis Reintam ja ka Rio, kuna tagumistel liinidel puudusid võimalused oma paremat näidata. Veel lõpuks tahaks nimetada ka Tekasi keskormajat ja väravahti, kes väärilis paremat meeskonda kui see, mille all stardivad nad praegu.

Järgmistena kohtasid

ÜENÜTO — OLÜMPIA,

kaks vanemat meeskonda, kelle heitlus väikeses pettumuse jättis. Mõlemalt oodati rohkem, kuid

ÜENÜTO pödes ikka veel kevadist alavormi ja Olümpia, kelle ridadest lahkunud hulk paremaid mehi, oli kaugel oma eelmiste aastate mängu tasapinnast. Võitis ÜENÜTO 4:1.

Ka järgmine heitlus

Flora — äriteenijate

vahel oli mage ning huvivaene. Äriteenijatel puudus täiesti see, mida nimetatakse kiiruseks. Harilikult hästi mängivale Florale oli see väga ka külge hakanud, nii, et tahaks seda palliporimist pidada huvivaesemaks karikamängude tsükliks. Päril rõõm oli kui kostis vile, mis lõpetas selle und peale ajava palli järele käimise, mille võitis Flora 1:0. Tubli oli ses mängus äriteenijate väravavaht Johanson.

Kaunim ja elavam aga kõigist eelmistest oli kohe järgnev võistlus

Merkuri — NMKÜ tööstusosakonna

vahel, mille võitis esimene kohutavalt suure väravate vahekorraga 10:0. Siin oli kiirust, kenu kombinatsioonid ja hoogu, mis silmale meeldiv. Ja

EESTI KEHAKULTUURI AASTARAAMAT I

ilmus

Kehakultuuri sihtkapitali valitsuse kirjastusel

ja H. TAMMER'i toimetusel.

Üle 200 lk. rohkelt illustreeritud teksti, teateid, ülevaateid ja artikleid kõigilt spordialadelt.

Esimene ülevaatlik teos Eesti spordist.

Hind 125 marka.

Viljandi kiri.

Naiste võrkpall. 12 km. rännakvõistlus. Kaitsel. sp.-kl. — Pärnu Vaprus 1:1 (0:1).

Hiljuti võitis haridusseltsi gümn. II naiskond Pärnus sealset Lotose I ja II üsna üleolevalt, mille revanshiks oli kohtamine risti-neljapäeval Viljandis. Haridusseltsi gümn. II ja I mängisid külalisega järjekorras. Esimene geim kuulus Viljandile 15:8, teine samasuguse punktide vahekorra juures Pärnule, kolmas jällegi Viljandile 15:4. Seega haridusseltsi II võit 2:1, ehk 38:27. Algul oli mäng mõlemil pool loid ja saamatu, tõustes hoogu alles viimasel geimil.

Väikese puhkuse järele asus Lotose vastu haridusseltsi gümn. I, kes viimasel ajal puhanud on loorbereil. Tasuks kaotaski esimese geimi 15:11, võitis teise ägeda spurdigaga 15:12, kaotas aga kolmanda 15:8. Nii Lotose võit 2:1, ehk 42:34. Oli märgatav külaliste suurem ühtlus, võidutähe ja hoolsus, Viljandil selle vastu jõulisemad löögid.

Risti-neljapäeval peeti Sakala malevas 12 km rännakvõistlust 16 osavõtjaga. Tagajärjed saabusid ootustest parematena. Kohtadele tulid: 1. Ilves 1.05,36; 2. Kaup II 1.06,9; 3. Tamm 1.09,51; 4. Reinhold 1.09,56; 5. Kärk 1.14,03.

29. skp. oli Viljandis esimene jalgpallivõistlus väliskülalisega — Pärnu Vaprusega, kellele asus vastu kaitseliidu sp.-klubi. Ilm oli võimatu halb; sadas ka kogu võistlusaja, mille tõttu oli väli äärmuseni libe ega võimaldanud korralikku mängu. Esimene veerand tund andis Pärnule värava, mis juhtivaks jäi teise poolaja veerandtunnini, kus Koort märkis viigi. Ja see jäi püsima. Viljandi 11 moodustati mõni päev enne võistlust, osalt treenerimata meestega ja reservidega, mille tõttu Pärnu ühtlus ja suurem rutiin pääsis mõjule. Üksikuid orgaane oli Viljandil aga tegu võimsamaid, nii väravas Koppel, kaitses Kuks, edurivis Andressen, Raudsepp I ja Luts. See jättis Viljandile väikese üleoleku. Väravate arv jäi ülekohtuselt pisikeseks Viljandi edurivi löögivõime ja kaitsva vapruse tõttu.

Muide võiks öelda, et Viljandi jalgpalliväljal m. g. pargis kõigile nahkkuulirüütelitele tuska teinud viit tamme ähvardab kadu. Läbirääkimised asjaosaliste ringide vahel töötavad vaid surmaotsust!

—gius.

Pärnu kiri.

Neljapäeval, 26. mail peeti Tervise korraldusel tänavateatejooksu 10×500 mtr võistlusi. Osa võtsid ainult korraldava seltsi 2 meeskonda. Võitis Tervis I ajaga 13.33,4. Koosseis: Puust, Grossholm, Erm, Palu, Altmart, Madisson, Teetsov, Laas, Pais, Kangur. Teise meeskonna aeg 14.26,8.

Nüüd mõni sõna Pärnu jalgpallist. Üldine tasapinna tõus või langus? Praegu raske kumbki oletada. Nooremate seltside meeskonnad on treeningul hoolsasti, kuna I kl. — Tervis — oma vananenud loorbereil puhkab.

Sulevi start oli lootustäratav. Vapruse viik 1:1 Viljandis ütles, et läinud aastane karikameister pole loorbereitele magama jäänud, vaid edasi püüab. Pärnu jalgpalliklubi on samuti ülihooslas treeningus ja peale 1. juunit, mil liidu karistus-aeg möödub, võib tast oodata üllatusi.

Tervisel on asjad jalgpallis räbalad. Rekordiliselt on seni treeningul korraga olnud 5 meest.

Möödunud nädala ühel treeninguõhtul aga ainult poksimeister A. Alep ja „roheline“ (!). Nüüd on treener Koovit saabunud ja võib olla paraneb asi.

Esmaspäeval heitlesid käsipallis Tallinna realkool ja Pärnu ühisgümnaasiumi spordiring.

Võrkpallis võitsid pealinnalased 2:1, punktid 37:33 (15:10, 7:15, 15:8).

Korvpallis võitsid pärnakad üleolevalt 23:11 (9:8). Võrkpallis esinevad meeskonnad järgmiselt: Tallinn — Eisenschmidt — Käär, Vikat — Uibokänd, Oja — Kärner. Pärnu: A. Jürvetson — Andresson, Vassil — Lõmpps, Teinberg — Virkus. Korvpallis: Tallinn — Uibokänd — Eisenschmidt — Vikat; Käär — Teder. Pärnu — Martens II — Laurits — Virkus; Lüüs — Aspe II.

A. P.

Paide kiri.

Paides oli pühapäeval, 29. mail, suupäev. Kaks ministrit sõitsid korrage külla. Riigivanem ja sõjaminister olid kutsutud püstitava rahvamaja nurgakivi panemisele. Kaitseliit võttis külalised küll toredalt vastu, kuid ühes asjas olid nad vea teinud, olid unustanud saata palvekirja taeva ilma saamiseks. Ja vaat, siis tehti taevaluugid lahti ja sadas nagu oavarrest. Aga riigivanem lõi siiski haamriga kivile kolm kolksu ja nurgakivi oli pandud. Et ta kõvemini seisaks, siis loeti ja lauldi veel peale. Ja kõige selle õndsas aja vaatasid paidelased voolava vihma all paljaste peadega pealt. Kõvad inimesed need paidelased. Pärast tehti turul paraadi. Tuletõrjujad olid end ka kaitseliitlaste kõrvale seadnud, kuna nad parem vihma oleks võinud tõrjuda. Paraadi võtsid vastu riigivanem, sõjaminister ja kaitseliidu ülem. Rahvast oli vihmast hoolimata palju väljas. Üks kaitseliitlane ehmus nii suurt rahvahulka nähes ja kukkus hobuse seljast otse riigivanema ette. Üks pealtvaatajatest tähendas, et tema truualamus püherdavast tema kõrgeasuse ees. Pärastine kavatsedud aktus jäi vihma tõttu ära.

Laupäeval peeti rahvusvahelisi spordivõistlusi. Osavõtjaid oli Paide, Türi, Tapa malev-kondadest. Plats oli väga halb. Seal oleks võidud korraldada sõude- või ujumisvõistlusi, aga mitte kergetõustiku omi. Kuulitõuke ajal kangutati kuuli hoovaga maa seest välja. Rahvas vaatas ja imestas sportlaste jõudu, et lükkavad nii, et kuul ei paista maast väljagi. Viletsa platsi peale vaatamata suudeti purustada üks Järva rekord. Tehnilised tagajärjed:

100 mtr.: 1. Kool 12,9; 2. Strömberg 13,1; 3. Könn; 4. Loorberg — kõik Tapa.

200 mtr.: 1. Könn 27,5; 2. Kool; 3. Strömberg. Kaugus: 1. Kool 5,74,5; 2. Könn 5,52; 3. Einbaum (Paide) 5,42; 4. Kärt (Paide) 5,30,5.

Kolmik: 1. Einbaum 12,14; 2. Kool 11,57; 3. Loorberg 11,24; 4. Ristan (Tapa) 11,17.

Kõrgus: 1. Loorberg 1,61 sm. (Järva rekordist suurem); 2. Ristan 1,55; 3. Kool 1,50; 4. Kärt 1,45.

Teivas: 1. Reitsak (Tapa) 2,70; 2. Kärt 2,50; 3. Sandmann (Paide) 2,50; 4. Könn 2,40.

Kuul: 1. Kärt 11,47; 2. Ristan; 3. Einbaum. Ketas: 1. Kärt 36,29; 2. Pürn (Paide); 3. Loorberg; 4. Einbaum.

Oda: 1. Reitsak 40,69; 2. Kärt 40,17; 3. Einbaum 39,82; 4. Ambach I (Paide).

Granaat: 1. Kärt 61,30; 2. Reitsak 58,14; 3. Juhkam (Tapa) 57,89; 4. Einbaum.

1500 mtr.: 1. Idla (Türi) 5,30,7; 2. Maurer (Paide) 5,35,3; 3. Ambach II (Paide); 4. Juhans (Türi).

3000 mtr.: 1. Idla 11,58,3; 2. Maurer 12,14,2; 3. Ambach II; 4. Jürisson (Tapa).

4×100 mtr.: 1. Tapa malevk, (Kool, Strömberg, Könn, Looberg) 54,1 sek.; 2. Paide malevkond (Kärt, Einbaum, Ambach I, Taks) 57,7 sek.

Rattasõidu 25 km peale võitis Epman (Türi), 2. Rõmasevski (Paide), 3. Allikajak (Paide).

Igal alal sai võitja kuju, mida tal veel paar aastat kaitsta tuleb. Kohe pärast võistlusi astus kokku salanõukogu erakorraliseks istangjärekuks ja otsustati asutada Paide ka P. K. V. ordu osakond. Ordu loodab oma ridadesse saada hulga „lühiasaanud“ mehi. Suur Ka.

Spordiäri RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19, telef. 20-19.

Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.

Leedu uudiseid.

Pühapäeval, 22. mail, oli kevadiste jalgpalli-mängude suupäev — kevadiste karikamängude finaalis kohtasid Makkabi — Kovas. Mõlemad meeskonnad hellitasid võidulootusi. Kovas oli koguni kindel, et võib võitjana õhtul karikast juua.

Makkabi mänguvälja lähemad tänavad tule-tasid suurlinnu meele — määratu rahvahulk liikus Makkabi staadioni suunas, küll autodel, loo-romeestel ja jalgsi. 10 min. enne mängu hakkab tugevat vihma sadama. Kuid vaatamata vihma-valingu peale, püsib umbes 1½-tuhandeline rahvahulk paigal, et mängu oodata. Kõik on huvitatud, mis suutsid uued treenerid oma meeskondadele anda.

Mäng algab hirmsa vihma all Vasiliauskas'e (LFLS) algvilega. Mõlemate väravate taga seisavad treenerid; Kovase värava taga Molnar, Makkabi värava taga Kerr, kes vahvasti juhatusi annavad.

Kovas, kes oma mängu ja võidu peale kindel, algab rohkem ükskõikselt, kuna Makkabi, kõike mängule pannes, marulise hooga alustab. Makkabi mehi on igalpool, ja kus üks Kovase mees, seal on Makabi omi kaks. Ei või ütelda, et Makkabi mehed tehniliselt midagi oleks suuremat oma treeneri käest juba omandanud, kuid kiiruse poolest on nad Kovasest palju ees. Ka on nende mäng ikka veel nii ebafair kuni seni. Oli arvamane, et nad ei suuda alustatud tempot läbi pidada, kuid julgustatuna ja sunnitud oma treeneri Kerri poolt, mängivad hooga kuni lõpuni. Arusaadavalt suure vihma tõttu ei olnud kombineerimist, kuid viimane on alati Makabi nõrgem külgnõud.

Selle vastu oli aga Kovas nõrk — ei hoogu ega mängu, eraldi aga tormajate liini. Tundus Sabaliauskase puudumist ja parem tiib oli seetõttu täitsa saamatu. Vasakäär Shukauskas püüdis küll, kuid raske pall käis sarnasele nigelale poisile üle jõu. Äärmiselt nõrk oli aga kesk-tormaja Garbatshauskas, kes kuidagi ei suutnud tormajate liini koos hoida ega palli jagada. Ka ei ole teravaid väravalööjaid. Värava vaht Baltshunas näitas aga veel kord, kui saamatu tema väravas on, kui „veri läinud“. Kaks väravat tulevat täitsa tema arvele kanda, kes katsetki ei teinud neid hoida.

Juba 20 min. lööb Rosenthal, vasak sisemine, Makabi kasuks esimese värava, millele Maisler, kesk-tormaja, veel ühe lisaks paneb. Baltshunas vaatab saamatult pealt, ega tihka ennast porri lasta. Poolaja lõpul lööb ootamatult Shimanski, vasak sisemine, Kovase heaks esimese värava, ilma et kaitsja ega värava vaht Makabi poolt katset teeks hoida.

Teisel poolajal on vihm märksa nõrgemaks jäänud.

Kovase kasuks antakse 11 mtr., mida Garbatshauskas lööb, kuid tulemust ei annud, püüab Gurvitz — Mak. väravaht. Kuid selle tasuks lööb Makabi veel ühe värava 2:1 ja ka selle jälle Baltshunase saamatuse tõttu.

Lõpuminutil surub jälle Makabi, tekib rüsellemine, Baltshunas lööb vastast, tagandatakse mängust. Rüsellemist ja mittetähelepanu kasutab Shukauskas ja lööb Kovase kasuks iseenesest püütava värava. Seega 3:2 Makabi kasuks, kes seega karikavõitja.

O. ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk tän. 47,

Telefon 10-02,

Soovitab kõiksugu spordi-
abinõusid parimatest
kodu- ja väjamaa
teha-test.

Ladus suuremal arvul spordikirjandust.